

A budapesti szénnyomor.

(Mi az oka a szénhiánynak?)

— Saját tudósítónktól. —

Télviz idején rendszerint a legtöbb gondot a szénkérdés okozza. Hol a vagonhiányban kell keresni ennek okát, hol pedig a bányák termelésében van a baj, tény azonban, hogy mint minden esztendőben, most is a szénrel van a legtöbb kalamitás. E mellett az árak már most oly magasra szöktek fel, hogy a szegényebb családokra valósággal katasztrofális jellegű a hideg időjárás s a legminimálisabbra kénytelenek redukálni a szénfogyasztást. Az idén a szénmizéria máris teljes erővel dul. Még drága pénzért sem lehet szenet kapni s féltő, hogy a máris egyre általánosabbá váló széninség még nagyobb lesz. Ma még csak a háztartások és hivatalokban érezhető, hogy Budapest szénkészlete elfogyott, de lehet, hogy rövid időn belül az ipart is megbénítja a széninség. A baj okát abban kell keresni, hogy vagonhiány van, de nagy mérvben hozzájárul a széninséghez, hogy a poroszországi bányák szénkészlete elfogyott s a termelés nem tart lépést a fogyasztás mennyiségével.

A sok panasz ügyében, mely a fekete gyémánt bajait tárgyalja, több helyen érdeklődtünk. A Winter Hermann szénagykereskedő cég főnökétől, Winter Ernőtől ezt a felvilágosítást kaptuk:

— Egy szóval sem lehet vitatni a panaszok jogos voltát. Budapesten tényleg széninség van, s ha ez így tart tovább, még sokkal rosszabb helyzettel kerülünk szembe. Két oka van a széninségnek. Az egyik az, hogy az idén a hideg szokatlanul korán köszöntött be. Már szeptember elején volt szükség szénre s a hideg időjárás így sokkal előbb emésztette föl azt a quantumot, mely a főváros szénfogyasztására volt előirányozva. A szénagykereskedők ugyanis jóval a tüzelés megkezdése előtt, még a nyár derekán teszik meg a megrendelést. Így volt ez most is, de arra nem számíthattunk, hogy az idén már decemberre elfogy a mennyiség. A baj másik oka a vagonhiány. Ez már augusztusban keletkezett s a helyett, hogy csökkent volna, most még sokkal érzhetőbb. A rendkívüli forgalmi viszonyok igen nagy számban kötik le a vagonokat s hiába minden kérés, könyörgés, fenygetődés, kocsit nem kapunk. Sőt! A mai helyzetben még örülnünk kell, hogy a szükséghez képest ennyi vagon áll Budapest szénfogyasztásának rendelkezésére.

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

382.22

Hely

Idő

1912 4

Személy

Helyszám

Szerző

Cím A budapesti szénnyomor.

Forrás: Az Ujság

Bp.

1912 XII/13

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Tudvalévő dolog, hogy a háztartások, hivatalok szénkontingense a poroszországi bányákból fedeződik. A magyar szenet, csekély kivétellel, csupán ipari célokra használják. De most úgy állunk, hogy Poroszországból alig tudunk szenet behozni. Az ottani czukorrépatermés ugyanis ez évben kétszer akkora volt, mint máskor. És a jó termést most szállítják el, a mi természetesen rendkívül sok vasuti kocsit igényel. A mi pedig még szabad, azt a hadvezetőség foglalta le. Ilyen körülmények között elérkeztünk ahhoz, hogy most már azt a quantumot sem tudjuk Budapestre hozni, a mit a poroszországi szénbányák nagynehezen termelnek. Szénkészletük ugyanis teljesen elfogyott s ezen máról-holnapra nem is tudnak segíteni.

Budapest napi szénfogyasztása átlag kétszázötven vaggont igényel. Ma ebből alig kétszáz érkezik ide, de ezzel a mennyiséggel — úgy a hogy — el lehet még látni a fővárosi szén szükségletet. A drágasághoz azonban már nem járultunk hozzá. Egy fillérrel sem emeltük az árakat s ezt már azért sem tettük, mert hiszen mi kötésekkel fedeztük magunkat, a korai zord időjárással pedig a kánikula idején, a mikor rendeléseinket megtettük, igazán nem számolhattunk.

Véleményem az, hogy a széninség december havában még fokozódni fog. Ennek okát azonban abban kell keresnünk, hogy a bányász népnek karácsony táján igen sok az ünnepe. Ez a hónap valóságban az ünneplések sorában merül ki s mi sem természetesebb, hogy ilyenformán a széntermelés még jobban apad. Ha a nemzetközi bonyodalmak enyhülnek, ismét lesz elegendő vagonunk, s lehet, hogy január elején már újra normális viszonyok lesznek.

A szénmizéria okát a többi nagykereskedők is ezzel indokolják. A Salamon Jakab és Társa cég véleménye szerint az ipar aligha fogja megérezni a szénnyomort, mert az aránylag olcsóbb és ipari célokra jóval alkalmasabb magyar szenet dolgozza fel. A drágaságot a cég főként a kiskereskedők hibájául tudja be, a kik a közönség szorult helyzetét kihasználva, drágábban árusítják a szenet. Végeredményben azonban nem lehet a széninség minden okát a vagonhiánynak betudni. A kereskedőknek számolni kellett volna azzal, hogy korán köszönthet be a tél, ez a négyhetes különbség pedig még nem emésztheti fel egy nagy város minden szénkészletét. Azzal is védekeznek a nagykereskedők, hogy az államvasutnak sincs elegendő készlete s most a porosz bányáknál valósággal konkurrál a kereskedők rovására. Pedig a Máv. idejében tette meg rendeléseit, csakhogy a bányák nem tudnak lépést tartani a fogyasztás nagyságával s így az államvasutak most az angolországi bányákban kénytelenek szükségletüket valamelyest fedezni.